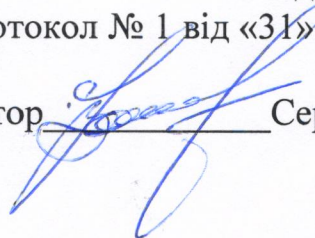

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія фінансово-облікових дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
(протокол № 1 від «31» серпня 2024 р.)
Директор Сергій ВОЛОЩУК

ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ

ПРОГРАМА

Ужгород 2024

Автор: Максим СТАНЧАК, викладач, спеціаліст вищої категорії.

Рецензенти: начальник планового відділу ТОВ «Укртатранс» Іван КОВАЧ,
Леся РИБАКОВА, доцент, кандидат економічних наук, спеціаліст вищої
категорії, викладач облікових дисциплін.

Програму розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії
фінансово-облікових дисциплін

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

Голова ц/к Валерія СМОЧКО

Розглянуто і ухвалено на засіданні робочої групи з розробки, розвитку ОПП та
випуску фахівців за нею

Протокол № 1 від 30 серпня 2024 року

Керівник групи: Ганна ДАНКО

ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ

ПРОГРАМА

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму з навчальної дисципліни «Економіка торгівлі»
для здобувачів фахового передвищого рівня освіти із спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за ОПП
«Товарознавство і логістична діяльність», галузь знань 07 «Управління та
адміністрування»
кваліфікація: освітньо-професійний ступінь, фаховий молодший бакалавр

Навчальна програма з дисципліни «Економіка торгівлі» для здобувачів фахового перед вищого рівня освіти складена згідно вимог і має такі розділи: мета, завдання та предмет дисципліни; результати вивчення дисципліни; зміст дисципліни; список рекомендованих джерел.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення, глибокого розуміння проблем управління господарсько-фінансовою діяльністю підприємства та опанування навичками їх практичного розв'язання.

Навчальну програму складено згідно ОПП «Товарознавство і логістична діяльність» та навчального плану з урахуванням специфіки навчально-виховного процесу в ВСП «УТЕФК ДТЕУ», вікової категорії студентів.

Зміст навчальної програми викладено державною мовою, лаконічно, чітко. У програмі використано сучасні наукові поняття, позначення та визначення загальноприйнятні у науковій та спеціальній літературі. В процесі розробки програми використані міжпредметні зв'язки.

Теми навчальної програми актуально висвітлюють сферу товарного обігу, види торгівлі, характер економічних відносин, напрямки і взаємозв'язки в торговельній діяльності.

Дана навчальна програма рекомендована до використання у навчальному процесі підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Рецензент:

Начальник планового відділу
ТОВ «Укртаттранс»

Іван КОВАЧ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма дисципліни «Економіка торгівлі» призначена для здобувачів фахової передвищої освіти, освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» денної форми навчання, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійна програма «Товарознавство і логістична діяльність»

Програму розроблено відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та освітньо-професійною програмою «Товарознавство і логістична діяльність» підготовки фахових молодших бакалаврів у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Результати вивчення дисципліни.
3. Зміст дисципліни.
4. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни — сформувати у студентів сучасне економічне мислення і систему спеціальних знань щодо базових питань торгівлі як сфери товарного обігу та виду економічної діяльності, економічних характеристик окремих видів торговельної діяльності, господарсько-фінансової діяльності підприємств торгівлі, змісту окремих напрямів цієї діяльності та їх взаємозв'язку, системи показників, що характеризують цю діяльність.

Завдання вивчення дисципліни «Економіка торгівлі» - теоретична та практична підготовка студентів з таких питань:

- економічна сутність, форми та значення торгівлі в національній економіці;
- економічна характеристика окремих видів торговельної діяльності;
- торгівля в системі споживчого ринку;
- торговельне підприємство як суб'єкт господарювання основні напрями його господарсько-фінансової діяльності (операційна, інвестиційна, інноваційна, фінансова);
- товарооборот торговельного підприємства та його товарне забезпечення;
- визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхи ефективного його використання;
- теоретичні засади формування і використання трудових ресурсів торговельного підприємства та системи їх матеріального стимулювання, методичні підходи до їх аналізу та планування;

- теоретичні засади формування та використання майнових ресурсів (активів) торговельного підприємства, методичні підходи до аналізу та планування його фінансових ресурсів;
- механізм формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності торговельного підприємства;
- оцінювання ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення;
- інтегральне оцінювання стану торговельного підприємства, його складові та методи оцінювання.

Предмет вивчення навчальної дисципліни «Економіка торгівлі» становлять економіка торгівлі як галузева економічна наука та її розвиток, особливості економічного механізму діяльності торговельного підприємства.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Економіка торгівлі», як обов'язкова компонента освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
ЗК 3.	Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.	2-16
<i>Спеціальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
СК 6.	Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	1-16
СК 7.	Здатність застосовувати основи обліку, оподаткування та страхування у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності, зокрема логістичній діяльності.	1-16
<i>Результати навчання за освітньо-професійною програмою</i>		
РН 5.	Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	2-16
РН 7.	Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.	1-16
РН 8.	Володіти методами й інструментарієм для підготовки проектів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	2-16
РН 12.	Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	1-16
РН 13.	Застосовувати отримані навички з основ обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	2-16
РН 17.	Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.	2-16

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ.

Тема 1. Природа торгівлі як сфери товарного обігу та виду економічної діяльності, її роль у забезпеченні суспільного розвитку

Сутність торгівлі та торговельної діяльності. Економічні передумови виникнення та розвитку торгівлі. Торгівля як форма товарного обігу. Функції торгівлі. Принципи здійснення торговельної діяльності.

Місце торгівлі в розвитку товарно-грошових відносин в умовах ринку. Взаємозв'язок торгівлі з фінансово-кредитною та грошовою системами. Роль торгівлі в забезпеченні зайнятості населення країни, формуванні державного та місцевих бюджетів.

Торгівля як процес та галузь господарювання. Товар і послуга як об'єкти торгівлі.

Сутність та особливості послуг. Види послуг. Класифікація послуг за ознаками. Роль послуг у розвитку торгівлі.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 22

Додатковий: 27

Інтернет-джерела: 35

Тема 2. Економічна характеристика роздрібною торгівлі

Сутність, значення та функції роздрібною торгівлі. Основні форми роздрібною торгівлі. Товари як об'єкти торгівлі та їх класифікація. Послуги як об'єкти торгівлі, їх класифікація.

Показники, що характеризують стан розвитку роздрібною торгівлі. Соціально-економічна характеристика роздрібною товарообороту. Класифікація форм та видів роздрібною товарообороту.

Роздрібна торгівля як об'єкт державного спостереження та регулювання. Фактори, що визначають тенденції та перспективи розвитку роздрібною торгівлі.

Механізм ціноутворення в роздрібною торгівлі.

Поняття та методичні підходи до оцінювання економічної та соціальною ефективності здійснення роздрібною торгівлі.

Тенденції та проблеми розвитку роздрібною торгівлі в Україні.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21

Додатковий: 24

Інтернет-джерела: 30, 32

Тема 3. Економічна характеристика оптової торгівлі

Сутність та функції оптової торгівлі. Економічні засади функціонування окремих типів оптових посередників.

Біржова торгівля, її особливості. Специфіка функціонування товарної біржі.

Збутова діяльність товаровиробників: механізм та організаційні форми здійснення. Фірмова торгівля. Особливості формування товаровиробниками відпускних цін на товари.

Показники, що характеризують розвиток оптової торгівлі. Оптовий товарооборот та його складові.

Оптова торгівля як об'єкт державного спостереження та регулювання. Державне статистичне спостереження за розвитком оптової торгівлі.

Особливості формування оптових цін та плати за посередницькі послуги.

Методика оцінювання доцільності (економічної ефективності) участі посередників у каналі товаророзподілу.

Тенденції та проблеми розвитку оптової торгівлі в Україні.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: 23

Інтернет-джерела: 35

Тема 4. Економічна характеристика зовнішньої торгівлі

Поняття та роль зовнішньої торгівлі. Основні форми зовнішньої торгівлі: експорт, імпорт, прикордонна, зустрічна. Класифікація зовнішньоторговельних операцій.

Об'єкти зовнішньої торгівлі та їх класифікація. Міжнародна товарна номенклатура. Митна номенклатура товарів та послуг. Міжнародна торгівля послугами.

Суб'єкти здійснення зовнішньої торгівлі та специфічні вимоги до них.

Економічний механізм здійснення зовнішньої торгівлі. Зовнішньоторговельний контракт: сутність, економічні передумови та результати укладення. Особливості здійснення розрахунків у зовнішній торгівлі.

Особливості формування цін у зовнішній торгівлі. Поняття зовнішньоторговельних та світових цін: особливості обчислення, сфера використання. Методика обчислення митної, експортної, імпортної вартості та ціни товарів.

Чинники, що визначають тенденції та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі. Кон'юнктура світового ринку.

Показники, що характеризують розвиток зовнішньої торгівлі. Державні статистичні спостереження за розвитком зовнішньої торгівлі.

Ефект та економічна ефективність зовнішньої торгівлі: сутність та методика оцінювання. Бюджетна ефективність імпорту та експорту товарів.

Стан та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: 26

Інтернет-джерела: 35

Тема 5. Ринок споживчих товарів та послуг, роль торгівлі в забезпеченні його розвитку

Ринок споживчих товарів та особливості його розвитку в сучасних умовах. Види товарних ринків.

Основні елементи (рушійна сила) споживчого ринку:

- попит на споживчі товари;
- пропозиція споживчих товарів;
- ціна на споживчі товари;
- конкуренція на споживчому ринку.

Поняття товарної пропозиції споживчих товарів. Джерела та механізм формування товарних ресурсів предметів споживання. Баланси ресурсів споживчих товарів, їх роль у прогнозуванні та регулюванні розвитку торгівлі. Роль національного виробництва та імпорту у формуванні пропозиції споживчих товарів в Україні. Проблема підтримання та сприяння діяльності національного товаровиробника.

Споживання і потреби, їх сутність та економічна характеристика. Споживчий попит як форма прояву потреби та елемент ринку. Чинники, що зумовлюють обсяги та структуру попиту на споживчі товари.

Інструменти державного регулювання споживання та купівельної спроможності населення. Баланс доходів та витрат населення (домогосподарств) як основа прогнозування обсягу попиту на споживчі товари та послуги. Місткість ринку та методика її визначення. Соціально-економічний портрет українського споживача. Основні тенденції розвитку споживання та формування споживчого попиту в Україні.

Поняття кон'юнктури ринку та методичні засади її оцінювання.

Стан конкуренції на споживчому ринку та чинники, що його зумовлюють. Методи оцінювання рівня конкуренції.

Роль торгівлі в забезпеченні розвитку споживчого ринку. Торгівля як сфера прояву інтересів виробника і споживача. Вплив торгівлі на формування раціональних потреб споживачів. Напрями та форми вдосконалення взаємовідносин торгівлі та виробництва.

Інфраструктура споживчого ринку та її роль у забезпеченні його розвитку. Торгівля як елемент інфраструктури споживчого ринку. Характеристика та види торговельної інфраструктури.

Показники розвитку торговельної інфраструктури. Тенденції розвитку торговельної інфраструктури в Україні та основні чинники їх визначення. Оцінювання потреби в розвитку торговельної інфраструктури та матеріально-технічної бази внутрішньої торгівлі.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: 27

Інтернет-джерела: 35

Тема 6. Суб'єкти торговельної діяльності та організаційно-економічні умови їх діяльності

Типологія суб'єктів торговельної діяльності за класифікаційними ознаками. Поняття «торговельний оператор», «торговельна мережа».

Особливості створення та економічні засади функціонування торговельних підприємств в Україні. Чинники вибору форми власності та організаційно-правової форми діяльності торговельних підприємств.

Права та обов'язки суб'єктів торговельної діяльності. Механізм державного впливу на суб'єкти торговельної діяльності в Україні та напрями його вдосконалення.

Економічні умови функціонування торговельних підприємств. Поняття економічного суверенітету, самокупності та самофінансування.

Напрями та види діяльності торговельного підприємства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: 26

Інтернет-джерела: 35

Тема 7. Товарооборот торговельного підприємства

Товарооборот як показник діяльності торговельного підприємства.

Показники, що характеризують товарооборот торговельного підприємства, та методика їх обчислення.

Методи аналізу обсягу та структури товарообороту торговельного підприємства. Кількісне оцінювання чинників зміни обсягу та структури товарообороту, аналіз межі безпеки діяльності підприємства.

Передумови та порядок розроблення плану товарообороту торговельного підприємства. Послуги як чинник збільшення товарообороту.

Поняття та методичні підходи до визначення необхідного, можливого та ресурсно забезпеченого обсягу товарообороту підприємства. Оцінювання критичних обсягів діяльності торговельного підприємства: точки беззбитковості та цільової рентабельності.

Методика планування та регулювання товарно-групової структури товарообороту торговельного підприємства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: 24

Інтернет-джерела: 34, 35

Тема 8. Товарні запаси та товарне забезпечення торговельного підприємства

Поняття та класифікація товарних запасів торговельного підприємства.

Показники, що характеризують обсяги товарних запасів.

Чинники, що зумовлюють обсяги та швидкість обертання товарних запасів.

Методи аналізу товарних запасів торговельного підприємства.

Мета, порядок нормування та планування товарних запасів. Поняття норми та нормативу товарних запасів. Методи нормування товарних запасів: сутність, переваги та недоліки.

Системи контролю за рухом товарних запасів.

Передумови та основні етапи формування товарного забезпечення обороту торговельного підприємства.

Обґрунтування необхідного обсягу надходження товарів. Поняття товарного балансу та методика його розроблення. Визначення планового обсягу закупівлі товарів.

Оцінювання ефективності комерційних угод із закупівлі товарів.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: -

Інтернет-джерела: 35

Тема 9. Трудові ресурси торговельного підприємства

Трудові ресурси торговельного підприємства та характеристика їх видів. Принципи та завдання формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки. Чинники впливу на формування трудових ресурсів.

Продуктивність праці: поняття, показники та методи оцінювання. Чинники, що зумовлюють рівень та можливості підвищення продуктивності праці на торговельному підприємстві.

Форми мотивації праці. Методи стимулювання праці. Системи оплати праці та їх характеристика.

Методичні інструменти аналізу чисельності працівників та фонду оплати праці підприємства.

Зміст плану з праці та порядок його розроблення. Обґрунтування потреби підприємства в трудових ресурсах. Методи планування фонду оплати праці.

Шляхи реалізації витрат у складі фонду оплати праці.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: -

Інтернет-джерела: 35

Тема 10. Майнові ресурси (активи) торговельного підприємства

Сутність активів торговельного підприємства та їх місце в системі ресурсного забезпечення його діяльності. Класифікація активів підприємства. Особливості складу активів торговельного підприємства.

Поняття, склад та класифікація необоротних активів підприємства. Особливості необоротних активів підприємства як складової його ресурсів.

Сутність, класифікація та особливості відтворення основних засобів підприємства. Методичні інструменти оцінювання стану, руху та ефективності використання основних засобів підприємства.

Оборотні активи торговельного підприємства: економічна сутність та класифікація. Відмітні характеристики оборотних активів як складової ресурсів підприємства. Поняття та особливості кругообігу оборотних активів

торговельного підприємства. Сутність і методика оцінювання операційного та фінансового циклів підприємства.

Методичні інструменти аналізу активів підприємства.

Обґрунтування планового обсягу активів підприємства: завдання, етапи, методи.

Резерви прискорення оборотності активів підприємства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: -

Інтернет-джерела: 35

Тема 11. Фінансові ресурси (капітал) торговельного підприємства

Фінансові ресурси торговельного підприємства: сутність, склад, класифікація та джерела формування. Місце фінансових ресурсів у складі ресурсів підприємства.

Сутність та класифікація капіталу підприємства. Власний капітал підприємства: сутність, склад, класифікація, функції, відмітні особливості. Позиковий капітал підприємства: сутність, склад, класифікація, функції, відмітні особливості. Методичні інструменти аналізу капіталу підприємства: поняття, завдання, етапи, основні методи.

Планування обсягу та структури капіталу підприємства, сутність, етапи, методи. Резерви збільшення капіталу торговельного підприємства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: -

Інтернет-джерела: 34, 35

Тема 12. Поточні витрати торговельного підприємства

Економічна природа поточних витрат торговельного підприємства. Взаємозв'язок ресурсів та витрат торговельного підприємства. Класифікація поточних витрат торговельного підприємства. Поточні витрати та їх складові: собівартість, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати.

Витрати обігу як основна складова поточних витрат у торгівлі.

Показники, що характеризують поточні витрати та витрати обігу торговельного підприємства, особливості їх розрахунку в торгівлі та її підгалузях.

Чинники, що зумовлюють обсяг та рівень поточних витрат (витрат обігу) торговельного підприємства. Основні напрями економії та раціоналізації поточних витрат у торгівлі.

Методика аналізу поточних витрат торговельного підприємства. Методи обґрунтування плану витрат обігу торговельного підприємства загалом та за окремими групами витрат. Особливості калькулювання собівартості послуг.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: -

Інтернет-джерела: 34, 35

Тема 13. Доходи торговельного підприємства

Економічна сутність доходів торговельного підприємства та характеристика їх складу. Класифікація доходів торговельного підприємства залежно від напрямів діяльності, підходів до оцінювання.

Джерела утворення доходів торговельного підприємства. Послуги як джерело формування доходів торговельного підприємства. Комерційний дохід від реалізації товарів як основна складова доходів торговельного підприємства. Вплив цінової політики підприємства на формування комерційного доходу від реалізації товарів.

Показники, що характеризують обсяг та рівень комерційного доходу від реалізації товарів торговельного підприємства; методика його розрахунку.

Чинники впливу на формування обсягу та складу комерційного доходу від реалізації товарів. Основні резерви збільшення доходів торговельного підприємства за видами діяльності.

Методи аналізу та планування обсягу доходів торговельного підприємства. Поняття можливого та необхідного обсягів доходів, методичні підходи до їх визначення. Умови прийняття розробленого плану доходів.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: -

Інтернет-джерела: 35

Тема 14. Фінансові результати діяльності торговельного підприємства

Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності торговельного підприємства. Місце прибутку в системі економічних показників діяльності підприємства. Сутність, функції, значення та джерела утворення прибутку. Механізм формування чистого прибутку підприємства у взаємозв'язку з основними видами його діяльності.

Методичні інструменти та послідовність етапів аналізу прибутку торговельного підприємства.

Обґрунтування прибутку на плановий період: завдання та методичний інструментарій. Резерви збільшення прибутку торговельного підприємства: поняття, класифікація, методика оцінювання.

Системи оподаткування торговельного підприємства: звичайна та спрощена. Аналіз та планування податкових платежів. Резерви оптимізації податкового навантаження.

Планування формування та розподілу чистого прибутку торговельного підприємства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: -

Інтернет-джерела: 34, 35

Тема 15. Ефективність діяльності та конкурентоспроможність торговельного підприємства

Поняття ефекту як результату діяльності підприємства, аналітичного показника і критерію оцінювання діяльності підприємства. Ефективність

діяльності підприємства: сутність та основні характеристики. Методичні засади оцінювання ефективності діяльності підприємства. Поняття та систематизація показників ефективності діяльності торговельного підприємства.

Напрями підвищення ефективності діяльності торговельного підприємства.

Сутність конкурентоспроможності підприємства. Чинники, що визначають конкурентоспроможність торговельного підприємства.

Визначення операторів-конкурентів. Особливості формування інформаційної бази оцінювання конкурентоспроможності підприємства. Поняття та класифікація методичних підходів до оцінювання конкурентоспроможності підприємства.

Обґрунтування заходів зміцнення конкурентоспроможності торговельного підприємства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: -

Інтернет-джерела: 35

Тема 16. Фінансово-майновий стан торговельного підприємства та методи його оцінювання

Поняття фінансово-майнового стану підприємства, мета та завдання його дослідження.

Поняття та методи оцінювання фінансово-майнового стану підприємства. Сутність, поняття та показники оцінювання ліквідності та платоспроможності торговельного підприємства.

Сутність поняття фінансової стійкості підприємства. Типи фінансової стійкості підприємства. Показники оцінювання фінансової стійкості торговельного підприємства.

Показники рентабельності діяльності торговельного підприємства. Особливості обчислення та аналізу рентабельності товарообороту, активів, капіталу, ресурсів торговельного підприємства.

Показники оцінювання ділової активності (оборотності) торговельного підприємства.

Методи комплексного оцінювання фінансово-майнового стану торговельного підприємства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 20, 21, 22

Додатковий: -

Інтернет-джерела: 34, 35

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України №996-ХІУ-ВР від 14.11.2020.
2. Порядок провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування населення: постанова Кабінету Міністрів України № 833 від 13.03.2019.
3. Інструкція зі статистики заробітної плати: наказ Держкомстату України № 5 від 13.01.2004.
4. Інструкція зі статистики кількості працівників : наказ Державного комітету статистики України № 286 від 29.10.2006.
5. Інструкція про облік роздрібного товарообороту і товарних запасів: наказ Міністерства статистики України № 389 від 28.12.1996.
6. Інструкція про порядок позначення роздрібних цін на товари народного споживання в підприємствах роздрібно́ї торгівлі та закладах ресторанного господарства : наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України № 2 від 06.07.2018.
7. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності: наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України № v0145569-02 від 02.03.2010.
8. Національний стандарт України «Роздрібна та оптова торгівля: терміни та визначення понять» : ДСТУ 4303:2004 від 01.07.2005. - К. : Держспоживстандарт, 2005.
9. Про внутрішню торгівлю (проект): Закон України. - Режим доступу: www.president.gov.ua.
10. Програма розвитку внутрішньої торгівлі України на період до 2012 року: затв. постановою Кабінету міністрів України від 24.06.2009 № 632.
11. Про оплату праці: Закон України № 108/95-ВР від 13.02.2020.
12. Про акціонерні товариства: Закон України № 514-VI від 16.08.2020.
13. Господарський кодекс України № 436-ІУ від 16.10.2020.
14. Цивільний кодекс України № 435-ІУ від 01.01.2021.
15. Податковий кодекс України № 2755-VI від 01.01.2021.

Основна

16. Власова Н.О. Формування ефективної закупівельної політики підприємств роздрібно́ї торгівлі: навч. посіб. / Н.О. Власова, Ю.В. Пономарьова. - Х., 2003.
17. *Економіка торговельного підприємства* : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. А. ... ред.: А. А. Мазаракі; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К., 2002. - 323 с.
18. Л.О. Лігоненко, І.В. Височин. *Економіка торговельного підприємства: методика розв'язання практичних завдань*. К; 2011.
19. Мазаракі А.А. та ін. *Економіка торговельного підприємства. Підручник для вузів. (Під ред. проф. Н.М. Ушакової)-К. «Хрещатик», 1999. - 800с.. Л.О. Лігоненко, І.В. Височин. Економіка торговельного підприємства: методика розв'язання практичних завдань*. К; 2011.
20. Марцин В.С. *Економіка торгівлі: підруч.* / В.С. Марцин. - К.: Знання, 2006.

21. Яковлев Ю.П. Економіка торгівлі: навч. посіб. / Ю.П. Яковлев. - Херсон: Олді-плюс, 2009.

Додаткова

23. Голошубова Н.О. Оптова торгівля: організація та технологія: навч. посіб. / Н.О. Голошубова, В.М. Торопков. - К.: КНТЕУ, 2005.
24. Гринів Б.В. Аналіз товарообороту підприємства роздрібною торгівлі: навч. посіб. / Б.В. Гринів. - Л. : Вид-во Львів, комерц. акад., 2005.
25. Дайновська С.М. Ціноутворення : підруч. / С.М. Дайновська. - К. : КНТЕУ, 2009.
26. Саркісян Л.Г. Технологія торговельних процесів: навч. посіб. / Л.Г. Саркісян, О.Б. Казакова. - К. : Центр навч. л-ри, 2007.
27. Споживчий ринок України : методологія дослідження та регулювання : моногр. / за заг. ред. Л.О. Лігоненко. - К. : КНТЕУ, 2007. - 379 с.
28. Трансформаційні процеси в торгівлі України в умовах інтернаціоналізації / за заг. ред. Л.О. Лігоненко. - К.: КНТЕУ, 2009. - 334 с.
29. Фінанси підприємства: підруч. / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Г.В. Ситник, Л.Л. Стасюк. - К.: КНТЕУ, 2007.

Інтернет-ресурси

30. Інформаційний портал для представників галузі роздрібною торгівлі в Україні. www.ua-retail.com.
31. Новини українського та світового ритейлу. - www.proretail.info.
32. База даних про роздрібну торгівлю в Україні. - www.retailstudio.org.
33. Архів новин, статей, інтерв'ю, тематичні блоки, пов'язані з роздрібною торгівлею. - ua.retail.ru.
34. Довідкова, методична та аналітична інформація, яка стосується управління підприємствами. - www.cfin.ru.
35. Інтернет-портал для управлінців. - www.management.com.ua